

Aar, at kræve Skilsmisse, medens Meddelelse af Bevillingen nu er en Naadessag. Men Forskellen er egentlig kun den, at Ventetiden, inden Skilsmisse kan opnaas, nedsættes til 1 Aar i Stedet for som nu at være 3 Aar, thi naar Parterne er enige, nægter man nu i Praksis ikke Bevillingerne, hvorved de altsaa har mistet Karakteren af en Naadessag.

De nævnte Tilfælde er efter Udkastet de eneste, hvor Bevillingssystemet er bibeholdt; i alle andre Tilfælde skal Separation og Skilsmisse ske ved *Dom*. Det maa sikkert betragtes som et Fremskridt, at retslig Behandling indføres i disse Tilfælde, hvor det i Virkeligheden ogsaa drejer sig om Afgørelse af en Retstvist, og hvor der derfor tiltrænges den indgaaende Prøvelse af Beviserne, som kun en Domstol kan foretage.

Separation ved Dom efter den ene Ægtefælles Paastand skal efter Udkastet gives, naar den anden Ægtefælle gør sig skyldig i grov Forsømmelse af sin Underholdspligt mod Ægtefællen eller Børnene eller iøvrigt i grov Krænkelser af sine Pligter imod dem eller er henfalden til Misbrug af Beruselsesmidler eller fører et lastefuldt Liv. Dette er de Tilfælde, hvor der nu gives Separationsbevilling gennem Justitsministeriet, med Udvidelse til en Del lignende Tilfælde. Men endvidere gives der Adgang til Separationsdom *uden nogen egentlig positiv Forseelse* fra nogen af Siderne, naar ellers „paa Grund af dyb Uoverensstemmelse mellem Ægtefællerne Forholdet mellem dem anses for saaledes ødelagt, at Samlivets Fortsættelse ikke billigvis kan fordres“ — medmindre det oplyses, at det er Sagsøgeren, der væsentlig bærer Skylden for Uoverensstemmelsen. Denne Bestemmelse betegner en Udvidelse af Adgangen til Separation, idet man nu som Hovedregel vil nægte Separationsbevilling i disse Tilfælde.

(Fortsættes).

Plejebørnstilsyn.

—o—

I de senere Numre af »Kvinden og Samfundet« er der begyndt en Diskussion om »Plejebørnstilsyn«, som maa hilses med den største Glæde af alle paa dette Omraade kyndige, fordi det drejer sig om en Sag af allerstørste Betydning for vort Samfund, navnlig efterat de senere Aar har vist den ret betydelige Tiltaggen af Fødslerne udenfor Ægteskab i Forhold til Fødslerne i Ægteskab, og fordi ingen paa dette Omraade kyndig med god Samvittighed vil kunne erklære de herskende Tilstande for tilfredsstillende — selv med al mulig Agtelse for og skyldig Hensyntagen til det store, opofrende Arbejde, som gøres Landet over af Mænd og Kvinder i denne Sag.

Diskussionen har vel væsentlig drejet sig om »lønnet« eller »ulønnet« Tilsyn, og der er fra begge Sider fremdraget gode Grunde for de forskellige Opfattelser. Men den har dog ogsaa strejft andre Spørgsmaal, Sagen vedrørende, som i Grunden stiller selve Hovedspørgsmaalet lidt i Baggrunden. Og med Rette, — synes det mig. Thi ingen i denne Sag kyndig kan være blind for, at, hvadenten man har »lønnet« eller »ulønnet« Tilsyn, — begge *kan* jo være udmærkede, — saa bliver det væsentlige i Sagen dog et andet, nemlig dette: Om det er lykkedes eller vedblivende vil lykkes at skaffe de fornødne gode Plejehjem paa saadanne Vilkaar, at det bliver muligt for den som Regel ubemidlede Moder at betale Plejen — selv med Tilskud fra Faderen.

Hvorledes Forholdet er ude omkring i Landet, ved jeg ikke bestemt, men her i Omegnen af København kan der nu næppe skaffes nogen Pleje under 20 Kr. om Maaneden, og nogle Steder forlanges der endog baade 25 og 30 Kr. Inden ret længe er vi sikkert oppe paa 25 Kr. Selv om Faderens Bidrag er 12 Kr. maanedlig, bliver der altsaa ca. 13 Kr. for Moderen at betale. Da Lønnen kan sættes til ca. 20—25 Kr., har hun altsaa kun 7—12 Kr. til sig selv. Men selv denne beskedne maanedlige Løn vil dog altid være udsat for at blive reduceret en Del ved de Krav at blive reduceret en Del ved de Krav, Plejemoderen stiller i Retning af Barnevogn, Taj til Barnet, ofte ogsaa Vugge og Sengetøj. Og for alt dette har hun endda kun faaet

1 Barn anbragt. Nogen moralsk Vurdering skal her jo ikke ske, men det er ialtfald ikke uset, at den ugifte Moder har baade 2 og flere Børn. I en Tid, hvor Børnefødslerne i Ægteskabet tager ret stærkt af, kan man nationaløkonomisk set ikke gaa for stærkt i Rette med denne Produktivitet udenfor Ægteskabet, hvorledes man end ellers mener at burde bedømme den.

Men, kan det nu siges at være lykkedes at skaffe det fornødne Antal Plejehjem? Hertil maa svares et bestemt: Nej. — Alene det, at adskillige Foreninger med store Ofre tager Spørgsmaalet op til rationel Løsning ved Oprettelse af Børnehjem, viser, at der maa findes en Trang. Men jeg er overbevist om, at, hvem der har nærmere Kendskab til disse Forhold, vil give mig Ret. Ikke alene er de med kommunal Tilladelse forsynede Enkeltplejer ikke alle saa gode, som de burde være, selv om Tilsynet egentlig ikke kan udsætte noget bestemt graverende paa Hjemmet, hvor det i de fleste Tilfælde ikke er Viljen men Evnen, Forstaaelsen, der mangler, — men der findes baade i København og andre Steder Plejehjem for et større eller mindre Antal Børn, hvor ingen virkelig kyndig Ledelse er tilstede, og dette er i de fleste Tilfælde absolut forkasteligt. Kan det tilnød forsvares at undvære kyndig Pleje i et Plejehjem for 1 eller 2 Børn, fordi dette eller disse kan siges i de fleste Tilfælde at blive stillede nogenunde lige med et Barn af Huset, saa er Forholdet jo et ganske andet, hvor flere spæde Børn er til Huse. Alle Farerne for disse fordobles mange Gange ved at skulle opflaskes sammen under samme Tag, i samme Rum; og kun den alleromhyggeligste Iagttagelse af alle Forsigtighedsregler, og alle Videnskabens moderne Hjælpe midler er istand til at bringe Dødeligheden ned i Nærheden af det for Tiden normale for spæde Børn i Forældrehjemmet.

Der vilde være Exempler nok at fremdrage til Belysning af disse Forhold, men Pladsen tillader næppe ved denne Lejlighed at komme ind derpaa. Jeg ønsker blot ved disse Linier at bringe i Erindring, at Tampen egentlig i Øjeblikket brænder paa et noget andet Punkt, end det i Diskussionen særlig fremhævede. Og her glæder det mig at kunne notere, at Aalborgdamerne i Grunden har vist os Vejen: de kommunale Pleje-

